

जीत मां जीत जले

BHARATIYA SINDHU SABHA

NEWSLETTER

505, Shree Prasad House 35th Road, Bharatiya Sindhu Sabha Chowk,

Bandra (W), Mumbai – 400050. Price : Rs. 2/-

Tel.: 68977444, 26488240

APRIL 2021

Volume 26 / No. 03

Website: www.bharatiyasindhusabha.org E-mail: bssmumbai@gmail.comDate of Publishing : 25TH OF EVERY MONTH

SINDHIS FOR “SINDHU BHARAT” STATE

JAMNADAS CHANDNANI, Ex-SEM.

Indus river, or the Sindhu the Sindhis get their name from; good number of Sindh's Sindhis are now in India.

When Sindhis crossed over to India, much of what they carried across freshly described borders were intangible things — including Sindhi Bhasha and the names of places they once intimately knew.

Since Sindh was a part of undivided India for millennia, the idea that the Sindhu (Sindhis) are perhaps not Indians doesn't even arise:

1. "The Indus" has played a big role in India's imagination, "This is the river by which the Greeks and Persians knew India and it's also mentioned in the Rig Veda, so the Sindhu has always been very closely interweaved with the idea of India."

2. "Sindh witnessed numerous invasions for centuries, but Sindhis not only survived them but also thrived despite them," "Sindhi never-say-die attitude helped us embrace the numerous lands that we migrated to."

3. The Sindhis are a lesson in perseverance. Once uprooted, they've started all over, often reinventing themselves.

4. The Sindhi experience of Partition and their role in India's freedom struggle has, however, remained unacknowledged. Sindhi freedom fighters

such as Hemu Kalani has been left out of history books. The 19-year-old Sindh native had received a mercy petition that would allow him to go free, but only if he gave up the names of his co-conspirators. He didn't. He was hanged in 1942.

5. Despite being less than one per cent of India's populations, the Sindhu continue to be counted among Indian's prominent citizens and their influence extends beyond business circles. Billiards champion Pankaj Advani is Sindhi as are politician Lal Krishna Advani, actor Ranveer Singh and senior lawyer Ram Jethmalani. Various Poets, Singers, Writers, Sages etc.

Ram Jethmalani and L K Advani had, in fact, put their weight behind a call for a 24-hour Sindhi channel.

6. Sindhi is in the Eighth Schedule of the Constitution. Sindhi was recognised as one of India's official languages in 1967.

7. As the dispersed generation of Indians born in Sindh dies out, The study reveals for the national integration of Sindhis a place of pilgrimage will help in the continuity of their language and culture. To cite examples of communities around the world — Muslims and

Mecca-Madina, Parsis and Navsari, Sikhs and the Golden Temple.

The place identified for this is Kutch, a land that has had significant geographical and cultural ties with Sindh for their "ISHT DEVATA JHULELAL SAI"

The community has had to pay the price for being people without a State.

8. After Partition, Sindhis turned displacement into determination and enterprise. Given their history, there is certainly no doubt that Sindhis are dedicated, hardworking, Charitable and disciplined. Once the owners of the rich province of Sindh, they had to sacrifice everything and leave their home in the aftermath of the Partition. everything and leave their home in the aftermath of the Partition.

9. Sindhis have been cut off from their ancestral homeland for 73 years, with the migrant generation nearly all gone, their heritage and living memories are receding too.

10. Now a days, there is widespread regret for the loss of the mother tongue. Some are mused by occasional spurts of yearning for a lost indefinable something; some assign their existential crises to 'trans-generational' partition trauma. And some are surely gathering the courage to look beyond the shaming stereotype and feel proud of their seamless integration into global communities.

11. Hordes of prosperous people became homeless and penniless overnight. A large majority had never left Sindh before. They crossed the new border to settle in unfamiliar lands with unfamiliar food, language and customs, stepping from a zone of sparse rain into monsoon part of the other side of Bharat. They started getting used to reading and writing left to right instead of right to left in Devnagri.

12. What made it a tremendous feat was that they simply picked up the pieces and kept moving without looking back. It wasn't just a few individuals or families who did this – it was the entire community. The Hindu Sindhis, a rather heterogeneous mass for historical reasons, and without any central binding force, behaved in this moment of trauma as one entity.

13. According to the epic Mahabharata, Sindhudesh, translated as the Sindhu Kingdom, was the ancient name for modern Sindh.

14. Sindhis wanted to set up of a "Sindhu Bhawan" in Delhi on the lines of State Bhawans. "We have been rendered Stateless in India... Sindhis are not fighting. All that we keep requesting for, is to be treated on par with other communities so that we do not feel like outsiders in our own motherland," our several delegations represent and we are always promised that Government is looking into the matter.

15. We think of the partition of India, and we think of the division of territories. Most often, historians talk of division of Punjab and Bengal. Assam was divided. But Sindh's 'partition' in 1947 involved no division of territory. It was a deterritorialised and demographic partition, producing approximately a million 'non-Muslim' so-called refugees (not all of them Sindhi-speaking) who resettled in India and abroad.

Since partition, the lack of a 'Sindh' in India %specifically the lack of a historic territory to which they claim attachment .

16. Sindhis consistently ask why they are being treated differently to other nationals of India.

17. Ethnicity and language were also to distinguish the new Sindhi citizens of India as different. Sindhis did not have an ethnically and linguistically defined State to claim as their own in

a country in which the 'Linguistic State' became a significant marker of territorial belonging.

18. Sindhis have often had an uneasy relationship with modern Indian notions of territory, ethnicity, and religious community however as a minority they do not occupy the same position as Muslims minority who are the main targets of Hindu nationalist violence.

19. They have only to deliver frequent reminders of their Hinduness to assert their right to belong. It's pitiable.

20. On an occasion, Shri L. K. Advani, Ex-Dy. PM and a Politician Leader has mentioned that India appears "incomplete" without Sindh in its territory.

The 93-year-old leader once had said this, at an event earlier, while lamenting that Karachi, the capital of the Pakistani province, where he was born in a Sindhi family is not a part of India. "He expressed sadly that Karachi and Sindh are not parts of India. It is matter of dismay".

21. The President of India has powers to grant permission of a State on the advice of currently Hon'able Prime Minister Narendra Modi.

PLEASE NOTE

The government can hold a lockdown only for a certain period of time. The lockdown will end slowly.

The government has made you aware about corona disease, social distancing, hand sanitization etc. You are also seeing the situation after getting sick in the country.

Now those who are sensible, understand their routine and work for a long time.

The government will not and will not guard you 24 hours, 365 days. Treatment will also have to be done at your expense. Will your family doctor treat you or scare you?

The most important thing is that it has no medicine.

The future of you and your family is in your hands.

After the lockdown opens, think carefully, leave the house and go to work and do your work as per the guidelines and advisory by the government.

Do you think, the corona will suddenly go away and we will start living like before?

No, not at all .

This virus has taken root in our country, we have to learn to live with it.

But how ?

How long will the government keep the lockdown? How long will the exit be banned?

Now we have to fight this virus ourselves, by changing our lifestyle, by strengthening our immunity. We have to adopt a lifestyle hundreds of years old. Eat a pure diet, eat pure spices. Rely on natural food. Free yourself from the clutches of antibiotics.

We have to increase the amount of nutritious food in our food, Forget fast food like pizza, burgers, cold drinks etc. We have to change our utensils, we have to adopt heavy vessels like brass, bronze, copper from aluminum, steel etc. which naturally eliminate the virus.

The amount of milk, curd, and ghee will have to be increased in our diet. Forget the taste of the tongue, spicy fried, hotel garbage.

This has to be done for at least the next 7-8 months. Only then will we be able to survive. And those who do not change will be in trouble. Accept this and start implementing them.

Your life, Your decision!

پارٽي سنڌو سبا

وشو جي پوري هندو سماج، سنڌي سماج کي

نئين وڪرم سنبت ۲۰۷۸

نئين سال ۽ چيٽي چنڊ جون

لک لک واڌايون ڏئي ٿي

۽ سڀني جي خئر جي پراڻا ڪري ٿي.

विश्व जे पूरे हिन्दू समाज,

सिन्धी समाज खे

नएं विक्रम संबत् २०७८,

नएं साल ऐं चेटीचंड जूं लख लख वाधायूं

भारतीय सिन्धू सभा प्रार्थना करे थी

सर्वे भवन्तु सुखिनः
सर्वे सन्तु निरामयाः
सर्वे भद्राणि पश्यन्तु,
मा कश्चित् दुःख भाग्भवेत्
सभु सुखी रहनि,

सभु निरोगी रहनि,
सभिनी जो कल्याणु थिए,
कंहिं खे बि दुःख या पीड़ा
न मिले.
ॐ शान्ति शान्ति शान्ति

सर्वे भवन्तु सुखिनः

राष्ट्र संगठन जे विचारनि जो यज्ञ

डॉ. हेडगेवार

जेको महापुरुष इतिहास जो अंगु बणिजी पवे थो, अहिडे माणहूअ जी कथ करणु, मूल्यांकन करणु का डुखी गाल्हि कोन्हे, पर जेको पंहिंजीअ हयातीअ खां पोड़ केतिरियुनि ई पीढियुनि ताई पंहिंजे असर डेखारण जी सघ रखी सघे थो, वर्तमान ऐं भविष्य जूं घटनाऊं बि हुन जे असर खां आजियूं न थी रही सघनि अहिडे गैर रवाजी शखिसयत जी कथ त भविष्य जो इतिहासु ई करे सघंदो. राष्ट्रीय स्वयं सेवक संघ जा संस्थापक परमपूजनीय डॉ. केशव बलीराम हेडगेवार जो जीवन हिन ई किस्म जो आहे.

स्वाधीनता आंदोलन में डॉ. हेडगेवारजीअ जी हिसेदारी त हुई, पर हुननि जो चिन्तनि भारत जी स्वाधीनता जे सुवाल ताई महिदूदु न हुओ. हू सजी उमिरि हिननि सुवालनि ते ई चिन्तनि कंदा रहिया त प्राचीन भारतीय राष्ट्र जो प्रभाउ खतमु छो थी रहियो

आहे? भारत खे हिकु बलवानु ऐं संगठित राष्ट्र कीअं बणाए सघिबो? हुननि जो चवणु हुओ त राष्ट्र खे संघठित करणु, उनजो पुनर्निमाणु करणु जो कार्य ईश्वरीय कार्य आहे. इहा ई भावना रखी हुननि सन् १९२५ ई. में राष्ट्रीय स्वयंसेवक संघ जी स्थापना कई. राष्ट्रीय स्वयंसेवक संघ हिकु विराटु वटवृक्ष जे रूपमें उभिरी बीठो आहे, जंहिंजूं शाखाऊं, उप-शाखाऊं राष्ट्र जीवन जे हर क्षेत्र में मौजूदुआहिनि.

संघ जे रोज्ञानी शाखा तंत्र मां संस्कार खणी स्वयंसेवक समाज में वजनि था. जंहिं शाखा में काल्ह ताई कबडी, लाठी हलाइणु, परेड करणु सेखारी वेदी हुई, हाणे स्वयंसेवकनि अंदरि लिकल प्रतीभा खे कीअं उजागरु कजे उन ते बि चिन्तनि थी रहियो आहे. चिन्तन करणु जी रवाजी दिशा खां हटी राष्ट्र जे मूल में चिन्तन जी दिशा जो विकास करणु राष्ट्रीय स्वयंसेवक संघ जे निर्माता प.पू.

डॉ. हेडगेवारजी ई इहा खासियत हुई. संघ में इहो बुधायो वेंदो आहे त डॉ. हेडगेवार पंहुंजे जीवनरूपी बिज खे देशरूपी मिटीअ में मिलाए संघ खे संस्कारित कयो आहे. इनकरे अजु बि संघ जे कार्य में डॉ. हेडगेवारजीअ जे आत्मा जो प्रतिबिंब डिसणु मिलंदो आहे.

डॉ. हेडगेवार पंहुंजे विचारनि खे बिल्कुल साफु नमूने जाहिरु कया त गणवेश, रांदिरुंदि ऐं विभिन्न कार्यक्रमनि जे रूप में डेखाउ डींदइ संघ फ़क्ति अर्धसैनिक संघठन या हिन्दू संरक्षक दल कोन्हे, पर इहो हिकु वैचारिक आंदोलन आहे, जंहुंजो लक्ष्य संपूर्ण हिन्दू समाज खे संघठित करणु आहे. हुननि संघ जे कार्य खे कंहुं राज्य या कंहुं आयाम ताई सीमिति न रखियो बल्कि संपूर्ण समाज ऐं राष्ट्र जे विकास खे राष्ट्रीय स्वयंसेवक संघ जो कार्यक्षेत्र बनायो. संघ संघठन खे समाज ऐं राष्ट्र जीवन सां जोडे हुननि संघ कार्य खे जीवन जो हिकिडोई कार्य बनाइण जो आग्रह कयो.

राष्ट्रीय स्वयंसेवक संघ जी शाखाउनि में संघ जा कार्यक्रम थींदा आहिनि. शाखा में हिकु व्यक्ति आदेश डींदो आहे, 'संघ उत्तिष्ठ' सभु माणहू उथी बिहंदा आहिनि. 'संघ उपविश' जो आदेश मिलंदे ई सभु माणहू विहंदा आहिनि. अनुशासन जो अहिडो प्रवाह, संघ जे शाखाउनि मां संस्कारित थी अजु देश जे विभिन्न क्षेत्रनि जे विकास में पंहुंजो योगदानु डेई रहियो आहे. अहिडनि संस्कारनि सां संघ अकेलो वडो थियो त इन में कहिडी वडी गाल्हि थी? संघ जा स्वयंसेवक इतिहास में इहो कतई दर्जु नथा कराइणु चाहीनि त राष्ट्रीय स्वयंसेवक संघ जे कारणि ई देश जो

उद्धारु थियो. संघ इहो थो लिखाइणु चाहे त हिन देश में हिक अहिडी पीढी संघ जे प्रयासनि सां पैदा थी जंहुं पंहुंजे देश खे पूरी दुनिया जो गुरू बनाइणु जो निर्णय कयो आहे. संघ सजे समाज में फ़र्जनि ऐं कर्तव्य जे बोध खे जागृत करण जी इछा रखे थो, संघ जो कार्य शब्दनि द्वारा न, पर जीवित संपर्क द्वारा फहिलिजी रहियो आहे. इनकरे संघ जो सूत्र वाक्य इहो ई रहियो आहे त ' एक दीप से जले दूसरा, ऐसे अगणित हुए'. भारतीय सिन्धू सभा पिणि पंहुंजे लोगो में इहो ई सूत्र डिनो आहे, 'जोति मां जोति जले'.

प.पू. डॉ. हेडगेवारजीअ जो चवणु हुओ त असां खे हिन्दू समाज खे संघठित करिणो आहे. इन लाइ असांखे को अलगु संघठन खडो करिणो कोन्हे, सिर्फु सभिनी खे संघठित करिणो आहे. राष्ट्र ऐं समाज संघठित करण जे अलावा असांखे बियो को कमु करिणो कोन्हे. छो त अहिडे समाज जे निर्माण खां पोइ जेको थियणु खपे उहो पंहुंजो पाण ई थी वेंदो. देश जे हर गोठ, हर घिटी, हर मुहले में सुठनि नागरिकनि जे निर्माणु करण जी जरूरत आहे. संघ जी योजना हर गोठ, हर घिटीअ में सुठा स्वयंसेवक निर्माणु करण जी आहे. इहा योजना सन् १९२५ ई. में संघ जे रूप में प. पू. डॉ. हेडगेवारजीअ शुरू कई. संघ बसि एतिरो ई आहे ऐं वधीक कुछु न.

३ सालनि खां पोइ संघ पंहुंजा १०० साल पूरा करे भविष्य जे भारत खे विश्व गुरू बनाइणु जे पंहुंजे कार्य खे अगिते वधाइणु में पूरी शक्ति लगाईंदो. १३ अप्रेल चेटी चंड जे पवित्र डींहं ते प.पू डॉ. हेडगेवारजीअ जी १३३ जन्म डींहं ते अहिडे महामानव खे शत् शत् प्रणाम.

समर्पित कार्यकर्ता झमटमल वाधवाणी

लालकृष्ण आडवाणी

१७ अप्रेल ते दादा जी वरिसीअ जे मौके ते

झमटमल
सां मुंहिंजी
पहिरीं
सुजाणप
१९४२ ई.
में
हैदराबाद
सिन्ध में
थी. मां
असुलु
हैदराबाद

सिन्ध जो निवासी आहियां, पर मुंहिंजो सजो जीवन कराचीअ में गुजिरियो. हाइ स्कूल पासि करण खां पोइ हैदराबाद वापसि आयो होसि. उते १९४२ खां १९४४ ताई कॉलेज जी पढाई कई. जडुहिं मां कॉलेज में पढंदो होसि तडुहिं झमटमल एडवोकेट हुआ. उन्हनि डींहनि में मां पंहिंजे दोस्त मुरली मुखीअ सां टेनिस रांदि कंदो होसि. हिक डींहं विच रांदि मां ई मुरली वज्रण लगो, तडुहिं मूं पुछियोमांसि त भाई केडाहिं थो वजी, सेट त पूरो करे वजि. इनते हुन जवाबु डिनो त 'अजुकलह मां राष्ट्रीय स्वयंसेवक संघ जी शाखा में वेंदो आहियां. उते वक्त ते पहुचणु जरूरी थींदो आहे, तव्हां बि हलो.' मूं हुन खे चयो त मां हींअंर कोन थो हलां.

पोइ गाल्हांईदासीं. उनजे कुझु डींहनि खां पोइ मां पिणि साढे १४ सालनि जी उमिरि में शाखा में वज्रण लगुसि. अहिडीअ तरह हैदराबाद सिन्ध में संघ जो स्वयंसेवक बणियुसि. मूंखे यादि आहे त उन्हनि डींहनि में संघ जे जिनि अधिकारियुनि सां मुंहिंजो परिचय थियो, उन्हनि में उहो झमटमल हुआ. पोइ त १९४४ में मां वापसि कराचीअ हलियो वियसि. १९४४ खां १९४७ मां कराचीअ में रहियुसि.

१९४७ ई. में जडुहिं देश जो विभाजन थियो, असां हिन तर्फु अची वियासीं, झमटमल मुंबईअ हलियो वियो ऐं मां राजस्थान में संघ जो प्रचारक हुआसि. उन खां पोइ मां जनसंघ में कमु करण लगुसि. पर हुन सां संपर्क काइमु रहियो. मुंबईअ जे प्रवास में हुन सां मिलणु थींदो ई रहंदो हुआ. तेसिताई झमटमल पिणि जनसंघ में सक्रिय थी वियो. पोइ हू जनसंघ जो राष्ट्रीय कोषाध्यक्ष बणायो वियो. उन्हनि डींहनि में मां मुंबईअ में हुन जे घरु ई रहंदो होसि. इनकरे हुन जे परिवार सां मुंहिंजो नजदीकी सन्बुंधु रहियो आहे.

मां हुन खे पके इरादे वारे व्यक्तिअ जे रूप में जाणा थो. जंहिं विचार खे हुन अपनायो, हुन ते हू समर्पित रहियो. पहिरीं राष्ट्रीय स्वयंसेवक संघ पोइ जनसंघ, ऐं अगिते हली उहा ई समर्पित भावना

जड़हिं भारतीय सिन्धू सभा बणी उन में उहा ई नज़र आई. भारतीय सिन्धू सभा जे गठन में बि संघ जी भूमिका हुई. पुराणा स्वयंसेवक, जेके सिन्ध मां आया हुआ, उन्हनि खे जोड़णु, देशभर में पखिड़िजी वियल सिन्धी समाज में एकता आणे उन्हनि जी सेवा करणु, भारतीय सिन्धू सभा जो मकसदु आहे. हिते इहो बुधाइणु उचित थींदो त देश में शायदि ई को हिसो हूंदो, जिते हिन्दुनि जी जनसंख्या ध्यान में रखंदे, सिन्ध में संघ जो प्रभाउ वधीक हुआ, इएं चई सघिबो. तड़हिं हिन्दू-मुस्लिमान गडे कुलु आबादी ४५ लख हुई, जंहिं में १३-१४ लख हिन्दू हुआ. तंहिं हूंदे बि उते जे संघ शाखाउनि में रोज़ानी उपस्थिति २०,००० रहंदी हुई. असांजे कराची शाखा जी रोज़ानी उपस्थिति ५,००० हुई. मूखे यादि आहे भारत जे आज़ादीअ खां १० डींहं अगु ५ आगस्ट ते परमपूज्य गुरूजी सिन्ध जे कराची शहर में पधारिया. उन डींहं उते हिक वडी रैली थी, जंहिं में १०,००० गणवेशधारी स्वयंसेवक आया हुआ. उन रैलीअ में झमटमलजी बि आयल हुआ. मुखे लगे थो त झमटमलजीअ संघ कार्य, राजनीतिक कार्य पोड़ भारतीय सिन्धू सभा जे कार्य में संघ मां जेको कुड्डु सिख्या, उनजो भरपूर उपयोगु कयो. हुननि संघ जी कार्य पद्धतिअ खे पंहिंजी प्रवृति बणाए छडी हुई ऐं इनकरे चाहे संघ सेवा कार्य हुजे या समाज सेवा, बिन्ही क्षेत्रनि में जेको बि कमु कयो, पूरे समर्पणु भाव सां, निस्वार्थ भाव सां कयो ऐं उन में हू सफलु रहियो. इहा हुन जे जीवन जी महानु हासिलात हुई. मां हुन जे स्मृतिअ खे प्रणामु करियां थो.

नओं सालु कड़हिं मल्हायू

अंग्रेज़नि जे राजु दौरानि भारत में असां पंहिंजे हिन्दू संबत् खे विसारे हर साल पहिरीं जनवरीअ सां शुरू थींदड़ साल खे नओं साल करे मल्हाईदा आहियूं. शायदि असां जे तिथियुनि बनिस्बति अंग्रेज़ी कैलेन्डरु सवलो लगंदो हुजे. जेकड़हिं गहिराईअ सां निषपक्ष थी विचारु कजे त भारतीय परम्परा जे बुनियाद ते रचियलु 'नओं साल' ऐं समय जो जुदा जुदा विभाजन वधीक भरिवसेमंदु ऐं वैज्ञानिक आहे, इहो अमरीका ऐं दुनिया जा बिया मुल्क महसूसु करे रहिया आहिनि.

असांजे भारतीय परम्परा अनुसारु 'समय' याने 'काल' ई असांजो जीवन आहे. असांजे वडुनि समय जो डाढो कद्रु कयो, उनखे चडीअ तरह सुजातो ऐं वैज्ञानिक तरीके उनजो जुदा जुदा हिसनि में विभाजन कयो. उहे हिन रीति आहिनि: हिक साल जा बू हिसा हरहिक खे अयन चवनि (उतरायन, दक्षिणायन) साल में छह मुंदूं या ऋतूं (बसंत, उन्हारो, वर्षा, सियारो, हेमन्त, शिशिर) जिनिखे संवत्सर चवंदा आहिनि. साल में १२ महीना (चेटि, वेसाखु, जेठु, आखाडु, सावणु, बढो, असू, कती, नाहिरी, पोहु, मांघु, फगुणु). वरी महीने में बू पक्ष थियनि (शुकल पक्ष -सहाओ, ऐं कृष्ण पक्ष-ऊंदाहो हर पक्ष १५ डींहनि जो थिये), तिथि, डींहं, कलाक, मिन्ट, सेकंड, घड़ी, पहर, पल, विपल, त्रुटी, तत्परस वगैरह आहिनि. असां

वधि में वधि सेकंड खे सुजाणूं. त्रुटी, तत्परस त एतिरा नंढा आहिनि जो असांजे सोच खां बाहिरि आहिनि. जाण खातिरि 'तत्परस' समय जो इहो सूक्ष्म हिंसो आहे जेको डीहं-राति जे समय जो याने २४ कलाकनि जो ७ किरोड, ७७ लख, ६० हज़ारिहों हिंसो आहे! त्रुटी त इन खे बि नंढी आहे जेका २४ कलाकनि जे १७ अरब, ४९ किरोड, ६० लखों हिंसे जे बराबरु आहे. न फ़क्ति एतिरो वडे में वडे फ़ासिले खे बि मापण में समर्थु हुआ. एतिरी बुलंदीअ ते पहतलु हुआ असांजो विज्ञान. संवत्सर ऐं संबतु:

मौसम जे बदिलाव खे संवत्सर चवंदा आहिनि. इन हिंसाब सां साल में ६ मौसम थियनि याने ६ संवत्सर थियनि. ६ मौसमूं याने ऋतूं पूरियूं थियण खां पोड वापसि नओं चकरु शुरू थिए थो. मौसम जे पूरे हिक चकर खे संबत् चवंदा आहिनि. सृष्टिअ जो निर्माणु ऐं नओं सालु:

ब्रह्म पुराण में लिखियलु आहे:

चैत्र मास जगद् ब्रह्मा ससर्ज प्रथमेऽहनि ।
शुक्ल पक्षे समग्रं तु तदा सूर्योदये सति ॥

अर्थात् चेट महीने जे शुक्ल पक्ष जे पहिरियें डीहं, (चेटी चंड) ते सिजि उभिरण वक्ति ब्रह्मा हिन सृष्टिअ जो निर्माणु कयो, याने संवत्सर जी शुरूआत थी. चेट्टी चंड खां वठी बसंत ऋतु शुरू थिए थी. बसंत ऋतुअ में कुदिरत वणनि टिणनि ते नवां ताज़ा पन पैदा करे थी, चड़नी तर्फनि खुशीअ जो माहोलु पैदा थिये थो. हर प्राणीअ में हिक नई जीवन दायनी शक्तीअ जो संचारु थिए थो. शुक्ल

पक्ष जे करे चंड जूं कलाऊं वधणु शुरू थियनि थियूं, उहे बि प्राणियुनि में स्फूर्ति आणीनि थियूं. विक्रम संबतु:

ईस्वी सन् खां अटिकल हिक सदी पहिरीं मालवा में राजा विक्रमादित्य जो राजु हुआ. हिन्दू शास्त्रनि अनुसारु कोबि राजा पंहिंजे नाले सां संबतु उहो ई राजा शुरू कराए सघंदो हुआ, जंहिं जे राज में प्रजा सभिनी प्रकारनि जे कर्जनि खां मुक्तु हुजे. उन वक्ति ईरान जे ससतान प्रदेश जे निवासी शकनि, उजेन ते हमिलो कयो. उजेन जे राजा दर्पन गंधूअ लड़ाईअ में हारायो ऐं वजी विन्धियाचल पहाड़नि में लिको. हुन जो पुटु विक्रमादित्य उन वक्ति १० सालनि जो हुआ. शकनि उजेन ते पंहिंजो कब्ज़ो करे डाढा अत्याचार करण लगा. विक्रमादित्य में बदिले वठण जी भावना तेजु थियण लगी, ऐं सत्रहनि सालनि जी उम्र में हुन जुवाननि जो संघठनु ठाहियो ऐं ईस्वी सन खां ५७ साल अगु शकनि खे घोर शिकस्त डेई खेनि भजाए कढियो ऐं पंहिंजो राजु काइमु कयो. हिन विजय जी खुशीअ में हुन प्रजा खे एतिरे धन जो दानु कयो जो हरि निवासी सभिनी प्रस्कारनि जे कर्जनि खां आजो थियो ऐं उन वक्ति खां वठी राजा विक्रमादित्य पंहिंजे नाले सां संबतु - विक्रम संबतु शुरू करायो. १३ अप्रेल २०२१ ई. चेट्टी चंड जे डीहं खां नओं सालु २०७८ विक्रम संबतु शुरू थियो.

जेतोणीक भारत में जुदा जुदा संबत हलंदड़ आहिनि, पर हिक गाल्हि सभिनी में सागी नज़र ईदी जो सभई संबत चेट्टीचंड खां ई शुरू थींदा आहिनि.

हाणे असां सभु हिन्दू आहियूं !

श्रीमती लिज़ा मिलर

अमेरीकी माणहू हिन्दू जीवन-पद्धति अपनाए रहिया आहिनि, अहिडो हिकु मजेदारु लेखु अमेरीका जी हिक नामवर अखबार न्यूज वीक जे आगस्ट २००९ ई. जे पर्चे में छपियो हुओ.

हिन लेख में साफु तरह सां जाणायो वियो आहे त हिन्दू धर्म हिकु अद्भुत जीवनु जीअण जी पद्धति आहे. उन जीवन पद्धतिअ अनुसारु आयल रस्मुनि ऐं मजताउनि जहिडोकि पुनर जनमु, मृत्यु खां पोइ मानव देह जो अग्नि संस्कारु वगैरह जहिडनि विषयनि अमेरीकावासियुनि में डाढो चाहु पैदा कयो आहे.

न्युज वीक मैगज़नि जे धार्मिक विषयनि जी संपादका श्रीमती लिज़ा मिलर पंहिंजे हिन लेख में

जाणाए थी त जेतोणीक अमेरीका मुल्क जो बुनियादु विझंदड क्रिस्चिन आहिनि, पर अमेरीका क्रिस्चिन राष्ट्र कोन्हे, सन् २००८ ई. में करायल हिक सर्वे मुताबिकि ७६ सेकिडो अमेरीका वासियुनि पाण खे क्रिस्चियन सडायो आहे, जेका अमेरीकी तवारीख अनुसारु डाढी घटि आहे. इन सर्वे मुताबिकि असां धीरे धीरे हिन्दू वधीक ऐं क्रिस्चिन घटि आहियूं . खासि करे ईश्वर बाबति, पंहिंजे बाबति ऐं बियनि जे बाबति वारी फ़िलासाफ़ीअ में.

प्यूपॉर्म नाले संस्था तर्फ़ा कयल

हिक सर्वे में हिक बी बि अजीबु गाल्हि ध्यान में आई आहे त ६५ सेकिडो अमेरीकी माणहुनि, हिन्दू धार्मिक मजताउनि खे अपनाइणु शुरू कयो आहे.

हिन्दुनि जो तमामु प्राचीन ग्रन्थ ऋग्वेद त इहो थो बुधाए त सत्य हिकु ई आहे, पर अलगु अलगु महापुरुषनि उन खे अलगु अलगु नालनि सां सडियो आहे. हिन्दुनि जे मजता अनुसारु ईश्वर प्रापतिअ जा अनेक रस्ता आहिनि ऐं हुननि जे अनुसारु ईसा मसीह हिकु रस्तो, कुरान बियो रस्तो, योग टियो रस्तो वगैरह, सभ ई रस्ता सच डे वेंदड आहिनि, सभु रस्ता समानु

आहिनि. पर कटरु ऐं रस्मी ईसाई क्रिस्चियन हिन तरह जी फुरागु विचारधारा न सेखारींदा आहिनि. आरितुवार वारी चर्च जे धार्मिक स्कूल में हुननि खे फक्रित इहो ई सेखारियो वेंदो आहे त असां जो ई धर्मु हिकु सचो धर्मु आहे ऐं ब्रिया सभु कूडा. जेतोणीक ईसाई मते मूजिबि ईश्वर प्रापतीअ लाइ, मनुष्य बाबति, मनुष्य जे अंतिम गतिअ बाबति, जीवन दर्शन बाबति घणे ई कुड्डु चयो वियो आहे, पर अमेरीकी माणहुनि में हिन्दू जीवन पद्धतिअ लाइ काफ़ी कशिश पैदा थी रही आहे ऐं इन करे काफ़ी उत्साहु पैदा थी रहियो आहे. हिन लेख में वधीक बुधायो वियो आहे त अमेरीकी माणहू अध्यात्मिक ज्ञान हासिलु करण लाइ, आत्मिक सुखु शान्ति पाइण लाइ चर्चुनि ऐं देवलुनि में वज्रण बदिरां ब्रियनि जुदा जुदा हन्धनि ते वजी रहिया आहिनि. न्यूज वीक मैग्जनि पारां सन् २००९ ई.में करायल सर्वे अनुसारु ३० सेकिडो अमेरीकी माणहू पाण खे धार्मिक चवाइण बदिरां अध्यात्मिक सडाइणु पसंदि कयो आहे. सन् २००५ ई. में करायल सर्वे अनुसारु इहो अंगु २४ सेकिडो हुओ.

बोस्टनि युनिवर्सिटीअ जे धार्मिक विषयनि जे जाणूअ मुताबिकि अमेरीकी ऐं भारतीय धार्मिक मजताउनि बाबति जी विचारधारा में काफ़ी समानता आहे. इनकरे भारत जी धार्मिक विचारधारा या अमेरीकी विचारधारा बिन्ही मां कहिड़ी अपनाइजे इन बाबति सुवालु ई नथो उथे. समाज में घरु कयल झूनियुनि मजताउनि जो हाणे एतिरो ज़ोरु न रहियो आहे ऐं माणहुनि में काफ़ी जाग्रता अची वई आहे ऐं जिते हुननि खे का विचारधारा कशिश करे थी, उहा

अपनाइण में हुननि खे का हिचक कान्हे, पोइ भले उहा योग जी विचारधारा हुजे या कैथलिक.

ताज़ो हेयर्स लोक मत मां इहा जाण मिली आहे त २४ सेकिडो अमेरीकी पुनर जनम में विश्वासु करण लगा आहिनि. प्रोफ़ेसर स्टीफ़न प्रोथेरो जो चवणु आहे त रोमन कैथलिक ईसाई धर्म मूजिबि सरीरु ऐं आत्मा बूई पवित्र मजिया वज्रनि था ऐं हिक ब्रिये सां ओतिप्रोति आहिनि. मृत्यु खां पोइ मनुष्य वरी जनमु वठे थो ऐं आत्मा सां वरी मिलनि थिये थो. हिन्दू धर्म जे फ़िलासाफ़ीअ मूजिबि पुनरु जनमु, कर्म बन्धन या कर्म योग सां गुन्डियलु आहे. ब्रिये हिक सर्वे मुताबिकि ३३ सेकडे खां मथे अमेरीकी माणहू मरण खां पोइ मृतक सरीर जे अग्नि संस्कार करण जे फ़ाइदे में आहिनि. इनकरे असांखे हिन्दू धर्म जे अध्यात्मिक पहलुनि ते हिक वारु बराबरु गौरु करणु घुरिजे, सम्झणु घुरिजे. हाणे अचो त सभु गडिजी ओम चऊं.

श्रद्धांजली

डाढे दुख जो समाचार आहे त भारतीय सिन्धू सभा जे कुड्डु कर्मठ कार्यकर्ताउनि जो ताज़ो देहावसान थियो आहे. ईश्वर खे प्रार्थना थी कजे त उन्हनि जी आत्मा खे पंहिंजनि चरणनि में जगह डिये ऐं परिवार खे हिन दुख सहण जी शक्ति बरख़ो.

१. श्री राम सिपी
२. श्री हासानंद सचदेव
३. श्री विशाल दर्याणी
४. श्री शिवा कोटवाणी
५. श्री मनोहर कोटवाणी

स्वाद जो संसार

कु. निर्मला चावला

(१) कचे केले जा कटलेट्स

सामग्री: ३-४ कचा केला, टे चम्चा कॉर्न फ़्लोर या चांवरनि जो अटो या आरारोट, ब्र चम्चा पोहा, थोरा बोहीमुड, १/२ चम्चो कसूरी मेथी, हिकु नंदो टुकुरु अदिरक, लूण, गाढा मिर्च, सावा मिर्च, साओ मसालो, चाटि मसालो, जीरा पाउडरु, तरण लाइ तेल, ब्रेड या टोस्ट जो चूरो.

विधी: कचनि केलनि खे धोई, बिन्ही पासनि खां बूंडियूं कटे, प्रेशर कुकर में पाणी विझी ओबारियूं. टे चारि सीटियूं वजाइण खां पोइ पंज मिन्ट घटि गैस ते रखी छडियो. केला कुकर मां कढी थढे थियण ते उन्हनि जी खल लाहे, उन्हनि खे या त कदूकस करियो या हथ सां ई महिटे, उन में टे चम्चा कॉर्न फ़्लोर विझो, पोहा पाणीअ में पुसाए उन्हनि मां पाणी बिल्कुलु निचोडे कढो ऐं उहे बि केलनि में मिलायो. पीसियल अदिरक, कुटियल डुडर थियल बोहीमुड, लूण, गाढा पीठल मिर्च, सावा कुतिरि कयल मिर्च, हथ ते महिटे कसूरी मेथी, सावा धाणा कुतिरि करे, चाट मसालो, जीरा पाउडर विझी, अटे खे चडीअ तरह गोहियो, हथ ते थोरो तेल लगाए, अटे मां लोएई खणी, टिकियूं ठाहे रखो. टिकीअ खे ब्रेड क्रम्स लगाए, तए या तईअ में तेल विझी शैलो फिराइ कयो. बूई पासा गोल्डन ब्राऊन थी वजण ते, कटलेटस् टिशू पेपर ते रखो, जीअं वधीक तेल निकिरी वजे ऐं पोइ गर्मु गर्मु टमाटो केच अप या साई चटिणीअ सां खाइण लाइ

परिछियो.

(२) केला वेफ़र्स:

सामग्री: ३-४ कचा केला, लूण तरण लाइ तेल, कारा मिर्च या पीठल गाढा मिर्च.

विधी: हिक कटोरीअ में अधि चम्चो लूण ऐं हिकु ब्र चम्चा पाणी विझी, लूण-पाणी थाहे रखो. केलनि खे धोई, उन्हनि खे छिले करे रखिजे. तईअ में तेल विझी, जडुहिं तेल तमामु गर्मु थी वजे त तईअ में सिधो ई वेफ़र्स करण जो स्लाईसर ते केलनि खे घिसे, वेफ़र्स तरिजनि. वेफ़र्स अधि तरिजी वजण ते तेल में उहो लूण पाणी विझिजे. तेल टिरिकंदो ऐं जडुहिं टिरिकणु बन्दि थिए त वेफ़र्स कढी वठिजनि ऐं टिशू पेपर ते रखिजनि. स्वाद अनुसारु वेफ़र्स मथां पीठल कारा मिर्च या गाढा मिर्च विझी, खाइण लाइ परिछिजनि.

(३) ब्रेड या पांव जा पकोडा

सामग्री: बिनि-टिनि डींहनि जी सुकल पांव, डब्लु रोटी या ब्रेड, बेसण, लूण, चांवरनि जो अटो, गाढा मिर्च, सावा मिर्च, सावा ताजा धाणा, भाजियूं

(गजर, शिमला मिर्च, पटाटो, साई अंबिडी वगैरह)

विधी: कुझु डींहनि जी ब्रेड या डबल रोटी हुजे त उन

खे टुकर टुकर करे उन में स्वाद अनुसारु लूण, पीठल गाढा मिर्च, कुतिर कयल सावा मिर्च ऐं सावा धाणा, तमामु नंढियूं नंढियूं टुकर कयल भाजियूं, बेसण ऐं चांवरनि जो अटो विझी उनखे गोहिजे, पाणी घटि विझिजे, छो त भाजियूं बि पाणी छडींदियूं आहिनि. पकोडनि जो अटो गोहे, यकदमि पकोडा तरिजनि. पकोडा तमामु तिखी या तमामु थधी बाहि ते न तरिजनि. तमामु तिखी बाहि ते पकोडा अंदिरां कचा रहिजी वेंदा ऐं घटि बाहि ते तेल पी वेंदा. गोल्डन ब्राउन थी वजण ते उहे साई धाणनि जी चटिणीअ सां खाइजनि.

(४) आलू टिकी

सामग्री: ३-४ पटाटा, २ नंढा बसर, २ सावा मिर्च, सावा धाणा, लूण, पीठल गाढा मिर्च, कॉर्न फ्लोर, आरारोट, बेसण.

विधी: हिक कटोरे में थधो पाणी खणी, उन में पटाटा छिले करे, कदूकस करे रखो. थधे पाणीअ में पटाटनि जो रंगु खराबु न थींदो. कदूकस करण खां पोइ उहे हिक छाणीअ में विझी, नलिके जे वहंदड पाणीअ में धोई, कपिडे में विझी, बिल्कुलु सुका करे हिक बासण में रखिजनि. पोइ उन्हनि कदूकस थियल पटाटनि में कुतिर कयल साओ बसरु या रवाजी

बसरु, कुतिर कयल सावा मिर्च, सावा धाणा, लूण, पीठल गाढा मिर्च, ब्र चम्चा कॉर्न फ्लोर, हिकु नंढो कोपु बेसण मिलाए, उन मां टिकियूं ठाहे तए ते तेल विझी, शैलो फ्राए कजनि. टिकियूं तईअ में तरे सघिजनि थियूं पर गैस तमामु तेजु न रखणु घुरिजे. गोल्डन ब्राऊन थी वजण ते गर्म गर्म टिकियूं साई चटिणीअ सां या टमाटो केच अप सां गडु खाइण लाइ परिछिजनि.

(५) कचे अंब जो पना

सामग्री: ४ अंबडियूं, कारा मिर्च, अदिरक जो टुकरु, खंडु, फूदिनो, कारो लूण, सेकियलु जीरो (पीठलु) सेंधो लूण, नंढी इलाचीअ जो पाउडर.

विधी: अंबडियुनि खे धोई, उन्हनि जी खल लाहे, उन जा नंढा नंढा टुकर करे अधि कोप पाणी विझी ओबारियो. अंबडियूं बिल्कुलु गुरी वेंदियूं. उन्हनि खे थधो करे, मिकसर जे जार में विझी, फूदिने जे साफु धोतल पतियुनि, सेकियल जीरेव, कारनि मिर्चनि जे पाउडर, अदिरक जे टुकर, इलाइची पाउडर ऐं लूण सां गडु पीसे वठिजे. पोइ उन पीठल मिक्सचर खे हिक बासण में विझी, गैस ते रखी पचाइजे. कुझु वक्ति ओबारण खां पोइ उन में १२-१५ वडा चम्चा खंडु जा विझी, ४-५ मिन्ट टहिकाइजे. जडुहिं खंडु पधिरिजी वजे ऐं हिक तार वारी चाशनी वांगुरु थी वजे त गैस तां लाहे, थधो करे उनखे छाणीअ में छाणे, कंहिं साफु सुकल शीशीअ में विझी रखिजे. जरूरत वक्ति उन मिक्सर जे हिक वडे चम्चे में हिकु गिलास थधो पाणी विझी, आम पना पीइजे.

وٽڪسين جلد از جلد جنٽا ٽائين پهچي. هن جي ڪمپنيءَ پلانٽ لاءِ اسٽاف، وٽڪسين لاءِ شيشيون (وائل)، سٽوريڇ ڪرڻ لاءِ جاءِ جو بندوبست، ڀارت جي ڪنڊ ڪڙڇ ۾ وٽڪسين پهچائڻ لاءِ ٽرانسپورٽ وغيره جون يوجنائون تيار رکيون. ان مطابق سيرم ڪمپنيءَ ڪروڙن جي سنڪيا ۾ ڊوز تمام گهٽ ٽيمپريچر تي رکڻ لاءِ پارسي گودريچ ڪمپنيءَ جي ڪولڊ اسٽوريچ ۾ رکيون آهن. شيشيون (وائل) ٺاهڻ لاءِ پارسي ڪمپني 'سڪاٽ ڪائشا' مدد ڪري رهي آهي ته وري ڀارت جي ڪنڊ ڪڙڇ ۾ وٽڪسين پهچائڻ لاءِ ٽاٽا ڪمپنيءَ جا ٽرڪ ڏينهن رات هلي رهيا آهن. نه فقط ايترو، اٿانگن هنڌن تي وٽڪسين پهچائڻ لاءِ 'گو ايترو' ايترو لائينس جنهن جو مالڪ جيهه واڊيا پارسي آهي، اهو به مدد ڪري رهيو آهي. ٻيلا ۱۳۰ ڪروڙ ڀارتوآسي ۶۹۰۰۰ پارسين جي پلائيءَ جو قرض ڪڏهن لاهي سگهندا؟

ويچار ته ڪري ڏسو، ڀارت جي ۱۳۰ ڪروڙ آباديءَ ۾ فقط ۶۹۰۰۰ جي جينامزئي آباديءَ وارن پارسي سماج جهڙي سوچ ٻين مائٽرن تي وارن سماجن ۾ جيڪر هجي ته اڄ ديش جو سماجڪ ۽ آرٿڪ وڪاس جو ڍانچو ئي الڳ هجي ها! ڪٽنب، جاتي، سماج، ذرم، سمپرڊايم کان گهڻو مٿي اسان جو ديش آهي، اهڙي پريڙا وٺڻ جو هڪ اوچ ويچار اسانڪي پارسي سماج کان ملي ٿو.

اڄ ڀارت ۽ دنيا جا انيڪ ملڪ ڪورونا مهاماريءَ سان لڙڻ ۾ مشغول آهن اهڙي وقت ۾ پارسي سماج ۱۳۰ ڪروڙ ڀارتوآسين کي جيئڻدان ڏيڻ لاءِ پنهنجو وراثت يوگدان ڏيئي رهيا آهن. گذريل سال آگسٽ جي مهيني ۾ جڏهن برٽش-سويڊش فارما ڪمپني اسٽرازينيڪا ۽ آڪسفورڊ ڪورونا جي وٽڪسين ٺاهڻ لاءِ پاڻ ۾ اقرار ڪيا تڏهن ڀارت جي سيرم ڪمپنيءَ به انهن سان هٿ ملايو. رواجي طرح وٽڪسين جي پهرين ڪليڪل ٽرائل ڪري پوءِ ئي بزار ۾ آڻڻ جي منظوري ڏني ويندي آهي ۽ ان کان پوءِ ئي وڏي پئماني تي ان جو اُتپادن شروع ٿيندو آهي. هتي ته ادار پوناوالا وڏو جوڪم ڪڻڻ لاءِ تيار ٿي ويو ۽ سرڪاري منظوري ملڻ کان اڳ ۾ ئي اُتپادن شروع ڪري ڇڏيو! ادار برٽن جي ويسٽ منسٽر يونيورسٽيءَ مان فارمسيءَ جي ڊگري حاصل ڪئي آهي. هن فارمسيءَ جو اونهو اڀياس ڪيو آهي ۽ غضب جو انڀيو اٿس. کيس پڪي خاطري هئي ته سندس ٺاهيل وٽڪسين ضرور سرڪاري ٽرائيل مان پاس ٿيندي. ان ڪري هن اڳ ۾ ئي اُتپادن شروع ڪري ڇڏيو. هن چيو ته جيڪڏهن ٽرائيل ۾ فيل ٿيس ته هو ان کي پنڱار ۾ ڦٽي ڪرڻ ۾ دير نه لائيندو.

ان درميان هن وٽڪسين سان لاڳاپو رکندڙ سامگري گڏ ڪرڻ شروع ڪئي جيئن پروانگي ملڻ سان ئي جنٽا کي مهينن جو انتظار نه ڪرڻو پوي ۽

With Best Compliments From

SEAWAYS MARITIME

&

TRANSPORT AGENCIES

P LTD

SEAWAYS

SHIPPING AGENCIES

509/510/521, VYAPAR BHAVAN, P. D'MELLO ROAD,
CARNAC BUNDER, MUMBAI - 400009 (INDIA)
TEL.: 23486115 / 23486116 / 40425333 (Hunting)
Direct : 6631 4137 (VBD) Fax : 91-22-23488702

E-mail : doolani@seaways.in
nirav@seaways.in
bhisham@seaways.in

M : 9820058789 (VBD) 9920058789 (Nirav)
9820158586 (Bhisham) 9820056607 (Vijay)

پارتيه سنڌوسيا

نيوز ليٽر

۲۶۲ انڪ

اپريل ۲۰۲۱ ع

Registered with Newspaper of India (RNI) 70242/94.

To,

ڪورونا مهماريءَ ۽ پارسي سماج جو يوگدان

ناهڻ ۾ سمرت ٿي ويئي جو ڀارت جي پوري پارسي سماج لاءِ ڪافي هئي! فقط ايترا ڊوز الڳ ڪري پارسي سماج لاءِ پاسيرو ڪري رکڻا هئا ۽ ڀارت جي باقي ناگرڪن لاءِ وٽڪسين جا ڊوز پهچائڻ ۾ ڪابه رنڊڪ ڪانه ٿي آئي.

آدار پوناوالا اهڙو عمدو پرستاءُ پارسي پئنجائت سامهون رکيو. ڀارت رتن جهڙي رتن ٿاڻا کي هن ڳالهه جي جا خبر پئي، هن يڪدم پارسي پئنجائت کي صلاح ڏني ته 'اسان کي آدار پوناوالا جا شڪرانا مڃي هن قسم جي خاص سهوليت جو انڪار ڪرڻ گهرجي ڇو ته اسان پهرين پارتيه آهيون ۽ پوءِ پارسي! ڀارت جي ناگرڪن جو اسان هڪ حصو بڻجي ٿي وٽڪسين هٿائينداسين.' پارسي پئنجائت هن صلاح تي خوشيءَ سان عمل ڪرڻ جو فيصلو ڪيو. هن قسم جي ڄاڻ آدار پوناوالا کي ڏني ويئي.

آدار پوناوالا اها ڄاڻ ميڊيا جي پنهنجن ڪن دوستن کي ٻڌائيندي چيو ته "اڄ منهنجو پارسي هجڻ جو گورو انيڪ دفعا وڏي ويو آهي." ذرا

ڀارت ۾ پارسي قوم جي سنڪيا ۶۹۰۰۰ کان به گهٽ آهي. ڀارت ۾ اڄ ڏينهن تائين ناگرڪن کي ڪورونا وٽڪسين جا ۸ ڪروڙ ڊوز ڏنا ويا آهن، انهن مان ۹۰ سيڪڙو ڊوز 'ڪو ويشيلڊ' جا آهن. ڪو ويشيلڊ وٽڪسين پوني جي فارما ڪمپني 'سيرم انسٽيٽيوٽ' ٺاهيندي آهي. دنيا ۾ سڀني کان وڏي ۾ وڏي ۽ تيز رفتار سان وٽڪسين ٺاهيندڙ هن ڪمپنيءَ جو مالڪ ۷۹ سالن جو شري سايرس پوناوالا ۽ هن جو ۴۰ سالن جو پٽ آدار پوناوالا آهن. نالن مان ئي سمجهي ويا هوندا ته سيرم ڪمپنيءَ جو مالڪ پارسي پريوار آهي.

آدار پوناوالا کي هڪ عمدو ويچار آيو ته ڪورونا وٽڪسين ڏيڻ جي شروعات پهرين پارسي سماج سان ٿي ڪجي، ان لاءِ هن پارسين لاءِ علحدي ڪئمپ لڳائڻ جي يوجنا بڻائي. سيرم ڪمپني جي سگهه هڪ ڪلاڪ ۾ فقط سٺ هزار ڊوز ٺاهڻ جي هئي، جا هن وڏائي چٽوڻي ڪئي. ان جو مطلب اهو ٿيو ته ڪمپني فقط هڪ ئي ڪلاڪ ۾ ايترا ڊوز